

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
KLUB ZASTUPNIKA SDP BiH
ZASTUPNICA MELIHA BIJEDIĆ**

(PRIJEDLOG)

**ZAKON
O SPECIJALNOJ EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKOJ,
LOGOPEDSKO-AUDIOLOŠKOJ I SOCIJALNO-PEDAGOŠKOJ
DJELATNOSTI**

Sarajevo, maj 2019. godine

Zakon o specijalnoj edukacijsko-rehabilitacijskoj, logopedsko-audiološkoj i socijalno-pedagoškoj djelatnosti

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim se Zakonom uređuje sadržaj i način djelovanja, standard obrazovanja, uvjeti za obavljanje:

(1) specijalne edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti, dužnosti, stručni nadzor nad radom stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije koji su završili visokoškolsko obrazovanje **Specijalnog edukacijsko-rehabilitacijskog smjera**, (dipl.defektolog oligofrenolog, dipl. defektolog somatoped, dipl.defektolog tifolog, dipl. edukator-rehabilitator, bachelor specijalne edukacije i rehabilitacije, magistar specijalne edukacije i rehabilitacije-usmjerenje intelektualne teškoće, magistar specijalne edukacije i rehabilitacije-usmjerenje motorički poremećaji i hronične bolesti, magistar specijalne edukacije i rehabilitacije-usmjerenje oštećenje vida, doktor nauka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije) (u daljem tekstu: stručnjaci iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije).

(2) logopedske i audiološke djelatnosti, dužnosti, stručni nadzor nad radom stručnjaka iz područja logopedije i audiologije koji su završili visokoškolsko obrazovanje **Logopedskog i audiološkog smjera** (dipl.defektolog logoped, dipl. defektolog surdoaudiolog, dipl. logoped i surdoaudiolog, bachelor logopedije i surdoaudiologije, bachelor logopedije i audiologije, magistar logopedije, magistar audiologije, doktor nauka iz područja logopedije, doktor nauka iz područja audiologije) (u daljem tekstu: stručnjaci iz područja logopedije i audiologije).

(3) socijalno-pedagoške djelatnosti, dužnosti, stručni nadzor nad radom stručnjaka iz područja socijalne pedagogije koji su završili visokoškolsko obrazovanje **smjera Poremećaji u ponašanju**, (dipl. socijalni pedagog, bachelor socijalne pedagogije, magistar socijalne pedagogije, doktor nauka iz područja socijalne pedagogije) (u daljem tekstu: stručnjaci iz područja socijalne pedagogije).

Ovim se Zakonom uređuje i stručni nadzor nad provođenjem specijalne edukacijsko-rehabilitacijske, logopedsko-audiološke i socijalno-pedagoške djelatnosti kao djelatnosti od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine, osnivanje i rad Komora (Komora specijalnih edukatora i rehabilitatora, Komora logopeda-audiologa i Komora socijalnih pedagoga).

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu i propisima koji se donose na temelju njega, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Član 2.

(1) Specijalnu edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost čine pojedinačno ili skupno usmjereni specijalni edukacijsko-rehabilitacijski postupci, te mjere utemeljene na načelima i spoznajama edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti i prakse koja obuhvaća:

- rano otkrivanje – rano uočavanje rizika za moguće odstupanje od tipičnog razvoja djece, okolinskih prepreka i drugih nepovoljnih faktora te upućivanje na dijagnostiku,
- timsku dijagnostiku – sudjelovanje u interdisciplinarnom dijagnostičkom timu,

- procjenu potreba za podrškom, procjenu u svrhu izrade individualiziranih programa poticanja, lično usmjerenih i porodično usmjerenih planova podrške, procjenu profesionalnih interesa i sposobnosti,
- ranu intervenciju – program rane intervencije usmjeren na poticanje određenih razvojnih područja u cilju ublažavanja i prevencije daljnjih razvojnih teškoća i stvaranjem većih mogućnosti za uključivanje u redovne oblike odgoja i obrazovanja, odnosno prevenciju institucionalizacije. Provodi se u porodici i podrazumijeva individualizirani porodični program podrške (neposredan rad s djetetom, savjetovanje i edukacija roditelja), posredovanje i sudjelovanje u tranzicijskom programu,
- promociju prava djece s posebnim potrebama i njihovih roditelja, kao i osoba s invaliditetom u zajednici – javni rad usmjeren na upoznavanje i senzibilizaciju javnosti za podizanje nivoa svijesti o pravima osoba s invaliditetom te primjenu načela izjednačavanja mogućnosti na sljedećim područjima djelovanja:
  - a) unapređenje važnosti porodičnog života,
  - b) naglašavanje preduslova za neovisno življenje u zajednici,
  - c) unapređenje dostupnosti redovnog osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja za djecu s posebnim potrebama i podrške koja im je potrebna,
  - d) unapređenje kvalitetnije zdravstvene zaštite djece s posebnim potrebama i osoba s invaliditetom,
  - e) unapređenje jednakog pristupa socijalnim uslugama za osobe s invaliditetom,
  - f) unapređenje pristupačnosti u zajednici uklanjanjem prostornih prepreka i omogućavanjem pristupa informacijama,
  - g) unapređenje mogućnosti studenata s invaliditetom u sistemu visokog obrazovanja,
  - h) unapređenje aktivne participacije osoba s invaliditetom u području profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada,
  - i) unapređenje zaštite osoba s invaliditetom i ostvarivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda na ravnopravnoj osnovi s drugim osobama,
  - j) unapređenje razvoja i afirmacije kreativnih mogućnosti osoba s invaliditetom u svrhu ravnopravnog uključivanja u kulturni život,
  - k) unapređenje sudjelovanja osoba s invaliditetom u svim oblicima javnog života i svim procesima političkog odlučivanja,
  - l) unapređenje razvoja odgovarajućih uputa, obrazovanja i sredstava potrebnih za sudjelovanje u rekreativnim, sportskim aktivnostima i razonodi za osobe s invaliditetom,
  - m) unapređenje značaja djelovanja udruženja osoba s invaliditetom i učinkovite saradnje između tijela državne vlasti i organizacija civilnog društva, a s ciljem smanjivanja socijalne isključenosti,
  - n) unapređenje dostupnosti istraživanja i podataka za unapređenje i sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim segmentima društvenog života u svrhu poboljšanja kvalitete njihova života na multidisciplinarnan način,

- o) unapređenje međunarodne suradnje i praćenje međunarodnih programa razvoja, uključivanjem osoba s invaliditetom u donošenje odluka koje se odnose na ostvarivanje njihovih prava,
- specijalne edukacijsko-rehabilitacijske individualne i/ili grupne postupke i programe: bazična perceptivno-motorička stimulacija, poticanje perceptivno-motoričkog razvoja, rehabilitacija igrom, poticanje senzorne integracije, rehabilitacija putem pokreta, orijentacija i mobilitet, primijenjena analiza ponašanja, strukturirani programi s vizualnom podrškom, sistemi augmentativne i alternativne komunikacije, uključujući znakovni i slikovni jezik i Braillovo pismo, kognitivne strategije učenja, tehnike individualnog i grupnog poučavanja, poticanje razvoja kognitivnih, praktičnih i socijalnih kompetencija, poticanje harmoničnih odnosa s vršnjacima, poticanje osobnog i socijalnog razvoja u grupi, poticanje razvoja prirodnog kruga podrške (obitelj, rodbina, prijatelji, poznanici itd.), spolni odgoj i edukacija, osnaživanje za samozastupanje, programi podrške u sistemu zapošljavanja te organiziranog stanovanja, modeli lično i porodično usmjerenog planiranja podrške, programi profesionalnog razvoja, tranzicijski programi, metode kreativne terapije i art/ekspresivih terapija, metode komplementarnih terapija, kao i široki spektar drugih rehabilitacijskih postupaka kao i asistivne i rehabilitacijske tehnologije,
  - odgojno-obrazovni rad s djecom s većim teškoćama u razvoju, uključujući predškolski odgoj, osnovnoškolski odgoj i obrazovanje, profesionalno obrazovanje i radno osposobljavanje te cjeloživotno učenje odraslih osoba s invaliditetom,
  - koordinaciju podrške u različitim sistemima u svrhu zastupanja, upućivanja i praćenja korisnika,
  - specijalno edukacijsko-rehabilitacijsku superviziju – podršku u unapređenju profesionalnih kompetencija i poboljšavanju usluga koje se pružaju korisnicima,
  - konzultaciju/savjetovanje – oblik podrške djeci s posebnim potrebama i osobama s invaliditetom,
  - saradnju – dobrovoljna, ravnopravna, formalna i neformalna, zajedničkim ciljevima usmjerena aktivnost radi ostvarivanja primjerene podrške i produktivnog rješavanja potreba djece s posebnim potrebama i osoba s invaliditetom,
  - timski rad – sudjelovanje u donošenju zajedničke odluke na temelju multidisciplinarnе procjene o klasifikaciji teškoće, primjerenom obliku rane intervencije, školovanja, profesionalnog obrazovanja i radnog osposobljavanja, zapošljavanja i sl.,
  - edukacijske aktivnosti – uključuju obrazovanje pojedinaca i grupa u ovladavanju općim i specifičnim znajima iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije u cilju sticanja profesionalnih kompetencija,
  - znanstvena i stručna istraživanja iz područja specijalne edukacijske i rehabilitacije – uključuju temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja u svrhu produbljivanja spoznaja na području edukacijsko-rehabilitacijske znanosti i unapređenja specijalne edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti,
  - evaluaciju u području specijalne edukacije i rehabilitacije – evaluacija svih postupaka, programa i načina djelovanja u području specijalne edukacije i rehabilitacije povezana sa sistemima stručne i znanstvene dijagnostike i procjene.

(2) Stručnjaci iz područja logopedije i audiologije bave se:

- a) prevencijom i savjetodavnim radom koji je usmjeren na upoznavanje javnosti s poremećajima jezika, govora, glasa, gutanja i sluha (artikulacijsko-fonološki poremećaji, razvojni govorno-jezički poremećaji, motorički govorni poremećaji, afazije, poremećaji tečnosti govora, poremećaji glasa, poremećaji hranjenja i gutanja, poremećaji socijalne komunikacije, poremećaji čitanja i pisanja, poremećaji matematičkih sposobnosti, specifične teškoće učenja, kraniofacijalni govorni poremećaji, traumatski govorni poremećaji, augmentativna i alternativna komunikacija, teškoćama sluha i slušanja), uzrocima, te važnošću prevencije, ranog otkrivanja i uklanjanja takvih teškoća te savjetodavnim radom u svrhu sprečavanja nastanka jezičko-govorno glasovnih poremećaja i teškoćama sluha i slušanja, kao i organizovanjem trijažnih logopedskih i audioloških pregleda novorođenčadi, djece predškolskog i školskog uzrasta i odraslih,
- b) detekcijom i dijagnosticiranjem poremećaja jezika, govora, glasa, gutanja i teškoćama sluha i slušanja (procjenom artikulacijsko-fonoloških poremećaja, procjenom razvojnih govorno-jezičkih poremećaja, procjenom motoričkih govornih poremećaja, procjenom afazija, procjenom poremećaja tečnosti govora, procjenom poremećaja glasa, procjenom poremećaja hranjenja i gutanja, procjenom poremećaja socijalne komunikacije, procjenom poremećaja čitanja i pisanja, procjenom poremećaja matematičkih sposobnosti, kraniofacijalnih govornih poremećaja, procjenom traumatskih govornih poremećaja, procjenom specifičnih teškoća u učenju, procjenom orofacijalne muskulature, procjenom za potrebe rehabilitacije slušanja, procjenom kandidature osoba sa oštećenjem sluha za slušne aparate i kohlearne implantate, orofacijalnom miofunkcionalnom procjenom, procjenom potrebe augmentativne i alternativne komunikacije, primjenom diferencijalnih dijagnostičkih postupaka, te planiranjem i provođenjem logopedskih i audioloških tretmana).
- c) tretmanom primjenjujući specijalizirane metode i postupake individualnog ili grupnog rada s djecom i/ili odraslim osobama s poremećajima jezika, govora glasa, gutanja i sluha, teškoćama na području orofacijalne muskulature, poremećajima čitanja, pisanja i matematičkih vještina, rehabilitacijom osoba sa složenim komunikacijskim potrebama kojima je potrebna augmentativna i alternativna komunikacija, rehabilitacijom osoba kod kojih je nakon medicinskih zahvata (i bez njih) potreban rad na uspostavljanju i/ili poboljšanju kvalitete glasa, govora i jezika, poboljšanje komunikacijskih i glasovnih vještina i učinkovitosti (naprimjer rad na usvajanju pravilnog naglaska i prozodije riječi, korekcija izgovora, podizanje kvalitete glasa kod vokalnih profesionalaca, rad s osobama iz dvojezičnih sredina i sl.), rehabilitacijom slušanja gluhih i naglušnih osoba i osoba s kohlearnim implantatom, procjenom, odabirom i dodjelom slušnih aparata, terapijom teškoća gutanja, polisenzornom stimulacijom kod osoba u poluvegetativnom stanju i minimalno svjesnom stanju, određivanjem protetičkih i drugih pomoćnih sredstava za uspostavljanje i/ili poboljšanje kvalitete slušanja, glasa, govora, gutanja i jezika, te preporukom terapijskih postupaka i dugoročnog praćenja,
- d) pružanjem usluga i podrške porodicama i njihovoj djeci ili djeci sa invaliditetom kao članovima tima za ranu intervenciju,

- e) posebnim oblicima komunikacije kod gluhih osoba poput: čitanja govora s lica i usana, manuelnim oblicima komunikacije (ručna abeceda, manuelno kodirani vokalni jezici, znakovni jezici i sl.) i bave se obrazovanjem ove populacije,
- f) prevencijom, dijagnostikom i rehabilitacijom poremećaja verbalne i neverbalne komunikacije kod osoba sa posebnim potrebama (intelektualnim teškoćama, cerebralnom paralizom, hroničnim bolestima, sljepoćom i slabovidnošću, autističnim spektrom poremećaja, kombinovane smetnje) i radom na poboljšanju i održavanju sposobnosti komunikacije osoba sa cerebralnim poremećajima koji prate starenje.
- g) savjetovanjem pojedinaca i skupina u okviru općih i specifičnih aktivnosti usmjerenih na obrazovanje pojedinaca i skupina općim i specifičnim logopedskim i audiološkim znanjima i vještinama, edukuju javnost o prevenciji oštećenja sluha, edukuju pacijente i porodice / staratelje o psihosocijalnim prilagodbama na gubitak sluha, sporovde programe prevencije i skrining oštećenja sluha, edukuju javnost o poremećajima jezika, govora, glasa i gutanja, te važnošću prevencije, ranog otkrivanja i uklanjanja takvih teškoća.
- h) monitoringom i evaluacijom, odnosno praćenjem i procjenom logopedskih i audioloških postupaka i tretmana.
- i) Stručnjaci iz područja logopedije i audiologije mogu raditi u:
- ustanovama predškolskog odgoja i obrazovanja,
  - u savjetovalištim,
  - u specijaliziranim ustanovama za djecu i odrasle,
  - u redovnim i specijalnim školama,
  - u centrima za rehabilitaciju slušanja i govora,
  - u institucijama za zaštitu mentalnog zdravlja,
  - u školskim dispanzerima i poliklinikama,
  - u ustanovama primarne i sekundarne zdravstvene zaštite (na odjelima i klinikama za audiologiju i fonijatriju, pedijatriju, neurohirurgiju, neurologiju, psihijatriju, gerijatriju, onkologiju, hronične bolesti, fizijatriju, ORL, maksilofacijalnu hirurgiju),
  - u centrima i službama za socijalni rad,
  - u istraživačkim centrima,
  - u institucijama za obrazovanje kadrova koji se u svom radu susreću sa problematikom verbalno glasovne komunikacije,
  - u stručnim asocijacijama logopeda i audiologa,
  - u državnim organima u kojima se planira, propisuje i kontrolira logopedski i audiološki rad,
  - u društvima za pomoć osobama sa poteškoćama verbalno glasovne komunikacije i osoba sa teškoćama sluha i slušanja,
  - u ustanovama za smještaj i odgoj djece i omladine,
  - ustanove za brigu i njegu starih lica,
  - privatna praksa.
- (3) Socijalno-pedagoška djelatnost je sistem stručnih postupaka, mjera i sredstava, odnosno interdisciplinarno, diferencirano djelovanje prema pojedincu, grupama, institucijama i

zajednici, utemeljeno na načelima i spoznajama socijalno-pedagoške znanosti i prakse koja obuhvaća:

- a) prevenciju i savjetodavan rad, što podrazumijeva stručni rad usmjeren na upoznavanje javnosti s rizicima za razvoj neprihvatljivog ponašanja, poremećaja u ponašanju i mentalnih poremećaja, provođenje aktivnosti usmjerenih na procjenu potreba i rizičnosti kod djece, mladih i odraslih osoba, rano otkrivanje tih rizika te savjetodavan, individualni i/ili grupni rad u svrhu sprečavanja nastanka takvih poremećaja ili njihovog intenziviranja,
  - b) socijalno-pedagošku dijagnostiku, odnosno primjenu diferencijalno dijagnostičkih postupaka u svrhu utvrđivanja potencijala, potreba i rizika osoba koje manifestiraju različite oblike neprihvatljivog ponašanja, poremećaje u ponašanju, mentalne poremećaje i delinkventno/kriminalno ponašanje, davanje preporuka te planiranje odgovarajućih intervencija,
  - c) socijalno-pedagoški tretman, što podrazumijeva primjenu specijaliziranih metoda i postupaka individualnog i grupnog rada s djecom, mladima i odraslim osobama koje manifestiraju neprihvatljivo ponašanje, poremećaje u ponašanju, mentalne poremećaje te delinkventno ponašanje a u svrhu odgoja, socijalizacije i/ili resocijalizacije, smanjenja rizika, rehabilitacije, socijalne integracije/reintegracije i socijalne inkluzije,
  - d) supervizijske i edukacijske aktivnosti - supervizija i obrazovanje pojedinaca i grupa u ovladavanju općim i specifičnim socijalno-pedagoškim znanjima i vještinama s ciljem sticanja socijalno-pedagoškog obrazovanja, poboljšanje lične djelotvornosti i djelotvornosti u radu s pojedincima i/ili grupama,
  - e) socijalno-pedagoška istraživanja različitih individualnih i društvenih aspekata prevencije, dijagnosticiranja i tretmana različitih oblika društveno neprihvatljivih ponašanja, poremećaja u ponašanju, drugih mentalnih poremećaja i delinkventnog ponašanja,
  - f) socijalno-pedagošku evaluaciju svih socijalno-pedagoških intervencija koje se odnose na pojedinca i/ili grupe i koje mogu imati psihosocijalne učinke.
- (4) Svrha socijalno-pedagoške djelatnosti jest razvoj pozitivne socijalne usklađenosti pojedinaca, grupa i zajednice te time unapređenje kvalitete života.
- (5) Socijalno-pedagoška djelatnost provodi se u djelatnosti zdravstva, znanosti, odgoja, obrazovanja, socijalne zaštite, pravosuđa.

II USLOVI ZA OBAVLJANJE SPECIJALNE EDUKACIJSKO- -REHABILITACIJSKE, LOGOPEDSKE I AUDIOLOŠKE, SOCIJALNO- PEDAGOŠKE DJELATNOSTI

Član 3.

- (1) Pravo na obavljanje specijalne edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti imaju stručnjaci iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije koji su upisani u Imenik Komore specijalnih edukatora i rehabilitatora te imaju odobrenje za samostalan rad (licenca koju izdaje Komora).
- (2) Pravo na obavljanje logopedске i audiološke djelatnosti imaju stručnjaci iz područja logopedije i audiologije koji su upisani u Imenik Komore logopeda i audiologa, te imaju odobrenje za samostalan rad (licenca koju izdaje Komora).
- (3) Pravo na obavljanje socijalno-pedagoške djelatnosti imaju stručnjaci iz područja socijalne pedagogije koji su upisani u Imenik Komore socijalnih pedagoga te imaju odobrenje za samostalan rad (licenca koju izdaje Komora).

Član 4.

- (1) Uvjeti za upis u Imenik Komore jesu:
  - završen dodiplomski (1 ciklus studija sa ostvarenih najmanje 240 ECTS bodova) univerzitetski studij na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu odnosno Defektološkom fakultetu, te drugim akreditovanim fakultetima koji obrazuju kadar iz područja:
    - a) specijalne edukacije i rehabilitacije u Bosni i Hercegovini ili priznata inozemna visokoškolska kvalifikacija,
    - b) logopedije i audiologije u Bosni i Hercegovini ili priznata inozemna visokoškolska kvalifikacija,
    - c) socijalne pedagogije u Bosni i Hercegovini ili priznata inozemna visokoškolska kvalifikacija,
  - državljanstvo Bosne i Hercegovine,
  - položen stručni ispit/stečeno zvanje doktora nauka,
  - znanje bosanskog/hrvatskog/srpskog jezika u govoru i pismu.
- (2) Iznimno od odredbe stava 1. alineja 2. ovoga člana, strani državljani mogu obavljati specijalnu edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost, logopedsko-audiološku i socijalno-pedagošku djelatnost u BiH prema propisima koji uređuju rad stranih državljana u Bosni i Hercegovini.
- (3) Strani državljani moraju poznavati jedan od službenih jezika Bosne i Hercegovine najmanje na nivou koji je potreban za nesmetanu i nužnu komunikaciju s korisnikom specijalnih edukacijsko-rehabilitacijskih, logopedsko-audioloških i socijalno-pedagoških usluga i položiti stručni ispit određenog područja u skladu s propisima Federacije Bosne i Hercegovine.

III ODOBRENJE ZA SAMOSTALAN RAD

Član 5.

- (1) Komora specijalnih edukatora i rehabilitatora (u daljem tekstu: Komora) daje odobrenje za samostalan rad stručnjacima iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije koji su upisani u Imenik Komore.
- (2) Komora logopeda i audiologa (u daljem tekstu: Komora) daje odobrenje za samostalan rad stručnjacima iz područja logopedije i audiologije koji su upisani u Imenik Komore.
- (3) Komora socijalnih pedagoga (u daljem tekstu: Komora) daje odobrenje za samostalan rad stručnjacima iz područja socijalne pedagogije koji su upisani u Imenik Komore.
- (4) Odobrenjem za samostalan rad dokazuje se stručna osposobljenost za samostalno obavljanje specijalne edukacijsko-rehabilitacijske, logopedsko-audiološke i socijalno-pedagoške djelatnosti na području Federacije BiH.
- (5) O davanju odobrenja iz stava 4. ovoga člana Komora određenog područja odlučuje rješenjem protiv kojega nije dopuštena žalba, već se protiv njega može pokrenuti upravni spor.
- (6) Stranim državljanima Komora određenog područja daje odobrenje za samostalan rad na vrijeme određeno propisima koji uređuju rad stranih državljana u BiH.

Član 6.

Uslovi za odobrenje za samostalan rad (licenca) jesu:

- dokaz o upisu u imenik Komore,
- položen stručni ispit ili više od 15 godina radnog staža u struci/nauci ili stečeno zvanje doktora nauka,
- uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za obavljanje specijalne edukacijsko-rehabilitacijske, logopedsko-audiološke, socijalno-pedagoške djelatnosti.

Član 7.

Stručnjaci iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije imaju pravo i obavezu stručnog usavršavanja, stalnim obnavljanjem stečenih znanja i usvajanjem novih znanja i vještina, u skladu s najnovijim dostignućima i saznanjima iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije.

Član 8.

- (1) Trajno stručno usavršavanje provodi se sudjelovanjem na stručnim seminarima, tečajevima i stručnim i znanstvenim skupovima.
- (2) Poslodavac je obavezan omogućiti stručnjacima iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije stručno usavršavanje u opsegu potrebnom za obnavljanje odobrenja za samostalan rad.

- (3) Sadržaj, rokove i postupak trajnog stručnog usavršavanja stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije općim aktima propisuju Komore.

IV PRESTANAK PRAVA ZA OBAVLJANJE SPECIJALNE EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKE, LOGOPEDSKO- AUDIOLOŠKE I SOCIJALNO-PEDAGOŠKE DJELATNOSTI

Član 9.

Stručnjacima iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije prestaje pravo na obavljanje specijalne edukacijsko-rehabilitacijske, logopedsko-audiološke i socijalno-pedagoške djelatnosti ako:

1. izgube BiH državljanstvo,
2. postanu trajno zdravstveno nesposobni za obavljanje specijalne edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti,
3. im je izrečena sigurnosna mjera zabrane obavljanja specijalne edukacijsko-rehabilitacijske, logopedsko-audiološke i socijalno-pedagoške djelatnosti,
4. su disciplinskom kaznom tijela pripadajuće Komore izgubili pravo na obavljanje specijalne edukacijsko-rehabilitacijske, logopedsko audiološke, socijalno-pedagoške djelatnosti.
5. ne ispunjavaju obavezu trajnog usavršavanja iz člana 8. ovog Zakona.

V ORGANIZACIJA I OBAVLJANJE SPECIJALNE EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKE, LOGOPEDSKO- AUDIOLOŠKE I SOCIJALNO-PEDAGOŠKE DJELATNOSTI

Član 10.

(1) Stručnjaci iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije u radnom odnosu obavljaju specijalnu edukacijsko-rehabilitacijsku, logopedsko-audiološku, socijalno pedagošku djelatnost u ustanovama u kojima se obavlja djelatnost zdravstva, znanosti, odgoja i obrazovanja, socijalne zaštite, pravosuđa.

(2) Stručnjaci iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije obavljaju edukacijsko-rehabilitacijsku, logopedsko-audiološku, socijalno-pedagošku djelatnost u udruženjima i fondacijama iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije.

(3) Više stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije koji obavljaju privatnu praksu mogu se udružiti u grupnu privatnu praksu.

(4) Uvjete za osnivanje grupne privatne prakse iz stavka 3. ovoga članka uz prethodno pribavljeno mišljenje pripadajuće Komore FBiH, pravilnikom propisuje **Ministar za obrazovanje i nauku Federacije BiH (U daljem tekstu: Ministar)**.

Član 11.

Privatnu praksu može samostalno obavljati stručnjak iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije pod sljedećim uvjetima:

- da ima obrazovanje propisano ovim Zakonom,
- da ima položen stručni ispit ili zvanje doktor nauka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije ili audiologije i socijalne pedagogije,
- da ima odobrenje za samostalan rad koje izdaje pripadajuća Komora – da je državljanin Bosne i Hercegovine,
- da je zdravstveno sposoban,
- da raspolaže odgovarajućim prostorom,
- da raspolaže odgovarajućom opremom.

Zahtjev za obavljanje privatne prakse stručnjak iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije podnosi **Ministarstvu obrazovanja i nauke Federacije BiH (Udaljem tekstu: Ministarstvo)**. Ministar rješenjem odlučuje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje privatne prakse iz stavke 1. ovoga člana.

Protiv rješenja iz stavke 3. ovoga člana žalba nije dopuštena, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Uvjete za obavljanje privatne prakse stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije u pogledu prostora i opreme uz prethodno pribavljeno mišljenje pripadajuće Komore FBiH pravilnikom propisuje Ministar.

Član 12.

Stručnjak iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije koji obavlja privatnu praksu može privremeno obustaviti rad.

Rad se može privremeno obustaviti zbog bolesti, vojne obaveze, ako je stručnjak iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije izabran ili imenovan na stalnu dužnost u određenim tijelima državne vlasti, odnosno jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako za taj rad prima platu ili ako se zaposli u konzularnom ili diplomatskom predstavništvu ili zbog drugog opravdanog razloga. O toj činjenici stručnjak iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije obavezan je obavijestiti Komoru specijalnih edukatora i rehabilitatora, Komoru logopeda i audiologa i Komoru socijalnih pedagoga FBiH, ako je odsutan više od 30 radnih dana neprekidno u toku godine.

Stručnjak iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije obavezan je podnijeti zahtjev za privremenom obustavom rada najkasnije u roku od osam dana od isteka roka iz stava 2. ovoga člana, odnosno u roku od tri dana od dana prestanka razloga koji ga je u tome onemogućio.

Privremena obustava rada može trajati najduže četiri godine.

Ministar rješenjem odlučuje o privremenoj obustavi rada.

Protiv rješenja iz stava 5. ovoga člana žalba nije dopuštena, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Član 13.

Pravo na obavljanje privatne prakse prestaje:

- odjavom,
- po sili zakona,
- i rješenjem Ministarstva.

Član 14.

O prestanku obavljanja privatne prakse odjavom rješenjem odlučuje ministar. Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana žalba nije dopuštena, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Pravo na obavljanje privatne prakse po sili zakona prestaje ako osoba koja ima odobrenje za rad:

1. umre,
2. izgubi trajno radnu sposobnost za obavljanje poslova,
3. izgubi poslovnu sposobnost potpuno ili djelomično,
4. izgubi odobrenje za samostalan rad,
5. izgubi pravo raspolaganja prostorom, odnosno opremom,
6. bude pravomoćnom sudskom presudom osuđena na kaznu zatvora duže od šest mjeseci ili joj je izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja specijalne edukacijsko-rehabilitacijske, logopedске i audiološke i socijalno-pedagoške djelatnosti.

O prestanku obavljanja privatne prakse po sili zakona rješenjem odlučuje Ministarstvo. Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana žalba nije dopuštena, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Član 15.

Ministarstvo rješenjem odlučuje o prestanku odobrenja za obavljanje privatne prakse, ako se utvrđeni nedostaci u obavljanju poslova ne otklone u roku određenom rješenjem nadležnog tijela.

Ministarstvo može rješenjem odlučiti o prestanku odobrenja za obavljanje privatne prakse stručnjaku iz područja područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije ako ne postupi u skladu sa članom 12. ovoga Zakona,

Protiv rješenja iz stava 1. i 2. ovoga člana žalba nije dopuštena, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Najnižu cijenu rada privatnih specijalnih edukatora i rehabilitatora, logopeda i audiologa i socijalnih pedagoga određuje Komora specijalnih edukatora i rehabilitatora, Komora logopeda i audiologa i Komora socijalnih pedagoga FBiH.

Komora specijalnih edukatora i rehabilitatora, Komora logopeda i audiologa i Komora socijalnih pedagoga FBiH odobrava i pojedinačnu cijenu specijalnih edukacijsko-rehabilitacijskih, logopedskih i audioloških i socijalno-pedagoških usluga svakom stručnjaku iz područja logopedije i audiologije koji obavlja privatnu praksu.

Stručnjak iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije koji obavlja privatnu praksu mora u prostoru obavljanja djelatnosti istaknuti cjenovnik svojih specijalnih edukacijsko-rehabilitacijskih, logopedskih i audioloških i socijalno-pedagoških usluga na dostupnom i vidljivom mjestu.

Član 16.

Stručnjaci iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije obavezni su u odnosu prema korisnicima specijalnih edukacijsko-rehabilitacijskih, logopedsko-audioloških i socijalno-pedagoških usluga postupati:

- (1) primjenjujući i poštujući odredbe Etičkog kodeksa specijalne edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti,
- (2) primjenjujući i poštujući odredbe Etičkog kodeksa logopedsko-audiološke djelatnosti,
- (3) primjenjujući i poštujući odredbe Etičkog kodeksa socijalno-pedagoške djelatnosti.

Član 17.

Sve što stručnjaci iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije, socijalne pedagogije u obavljanju specijalne edukacijsko-rehabilitacijske, logopedsko-audiološke, socijalno-pedagoške djelatnosti saznaju o korisniku obavezni su čuvati kao profesionalnu tajnu.

VI KOMORA SPECIJALNIH EDUKATORA I REHABILITATORA

Član 18.

(1) Radi očuvanja i zaštite interesa profesije, zadovoljavanja stručnih i ličnih potreba, osiguravanja uslova za organiziran nastup stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, kao zaštite djece s posebnim potrebama i osoba s invaliditetom, specijalni edukatori i rehabilitatori obavezno se udružuju u Komoru specijalnih edukatora i rehabilitatora kao strukovno udruženje. Stručnjaci iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije koji obavljaju specijalnu edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost obavezno se udružuju u Komoru.

- (2) Komora se formira na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.
- (3) Komora ima status pravnog lica.
- (4) Satutom Komore bliže se određuju nadležnosti iste.

- (5) Komora ima svoj grb, znak, pečat i žigove.
- (6) Sjedište Komore specijalnih edukatora i rehabilitatora Federacije Bosne i Hercegovine je u Tuzli.

Član 19.

- (1) U obavljanju svoje djelatnosti Komora:
  - rješenjem odlučuje o davanju, obnavljanju i oduzimanju odobrenja za samostalan rad stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije,
  - vodi Imenik stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije,
  - obavlja stručni nadzor nad radom stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije.
- (2) Način provođenja stručnog nadzora iz stava 1. alineja 3. ovoga člana uz prethodnu suglasnost ministra općim aktom propisuje Komora.

Član 20.

Osim poslova iz člana 19. ovoga Zakona Komora obavlja i sljedeće poslove:

- prati, proučava i stručno nadzire obavljanje specijalne edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti,
- utvrđuje standarde i normative za specijalnu edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost,
- donosi Etički kodeks specijalne edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti,
- štiti profesionalnu etiku,
- daje stručno mišljenje tokom pripreme propisa od uticaja na razvoj struke,
- zastupa članove Komore u zaštiti njihovih profesionalnih interesa,
- sudjeluje u utvrđivanju i verifikaciji programa stručnog usavršavanja stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije,
- propisuje sadržaj, rokove i postupak trajnog stručnog usavršavanja stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije,
- potiče i organizuje stručno usavršavanje članova Komore,
- organizuje stručne i znanstvene skupove,
- saraduje s drugim udruženjima, stručnim i znanstvenim institucijama u zemlji i inostranstvu,
- saraduje s državnim tijelima i tijelima entitetskih i kantonalnih samouprava i institucija u rješavanju pitanja značajnih za ostvarivanje zadaća specijalne edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti,
- utvrđuje disciplinske mjere za lakše i teže povrede radnih dužnosti svojih članova,

- provodi disciplinski postupak i izriče mjere za disciplinske povrede dužnosti svojih članova,
- brine za pravnu pomoć svojim članovima,
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, Statutom i drugim propisima Komore.

Član 21.

- (1) Tijela Komore su Skupština, Upravni odbor, Nadzorni odbor, predsjednik i druga tijela utvrđena Statutom.
- (2) Organizacija Komore, sastav tijela Komore, način izbora, prava i dužnosti uređuju se Statutom i drugim opštim aktima Komore.
- (3) Članovi upravnog odbora/ predsjednik se bira na osnovu javnog oglasa. Za članove upravnog odbora/predsjednika bit će izabrani kandidati na osnovu naučne i stručne referentnosti. Za svaki naučni ili stručni doprinos dat će se bodovi i bit će izabrani kandidati koji budu imali najviše bodova. Kriteriji za bodovanje bit će jasno definisati statutom.

Član 22.

- (1) Komora ima Statut.
- (2) Statut je temeljni opći akt Komore koji donosi Skupština Komore.
- (3) Na Statut Komore saglasnost daje **Ministarstvo obrazovanja i nauke Federacije BiH (U daljem tekstu: Ministarstvo)**.
- (4) Statut Komore mora sadržavati odredbe o: nazivu i sjedištu, području na kojem Komora djeluje, unutrašnjoj organizaciji, tijelima Komore, njihovom sastavu, ovlastima, načinu odlučivanja, uslovima i načinu izbora i opoziva, trajanju mandata te odgovornosti članova, imovini i raspolaganju s mogućom dobiti, načinu stjecanja imovine, ostvarivanju javnosti rada Komore, članstvu i članarini, pravima, obvezama i disciplinskoj odgovornosti članova, prestanku rada Komore te postupku s imovinom u slučaju prestanka rada Komore.

Član 23.

- (1) Nadzor nad zakonitošću rada Komore u obavljanju njezinih javnih ovlasti provodi Ministarstvo.
- (2) U provođenju nadzora iz stava 1. ovoga člana Ministarstvo može od Komore tražiti odgovarajuće izvještaje i podatke.
- (3) Izvještaje i podatke iz stava 2. ovoga člana Komora je obavezna dostaviti ministru u roku od 30 dana ili u istom roku izvijestiti o razlozima zbog kojih ih nije u mogućnosti dostaviti.
- (4) Komora je obavezna ministru podnijeti godišnji izvještaj o radu do 1. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Član 24.

- (1) Komora obavještava Ministarstvo, te nadležna državna, entitetska i kantonalna tijela, samoinicijativno ili na njihov zahtjev, o stanju i problemima u specijalnoj edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti i o mjerama koje bi trebalo poduzeti radi unapređenja specijalne edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti.
- (2) Komora odlučuje o saradnji s drugim komorama, univerzitetima, ustanovama odgoja i obrazovanja, udruženjima, te drugim ustanovama i organizacijama u BiH i inostranstvu.

Član 25.

Za ostvarivanje svojih ciljeva i izvršavanje zadaća Komora stiče sredstva:

- od upisnine,
- od članarine,
- od donacija,
- iz drugih prihoda ostvarenih djelatnošću Komore.

Član 26.

- (1) Članovi Komore obavezni su uredno plaćati članarinu i podmirivati druge obaveze prema Komori.
- (2) Visina članarine utvrđuje se odlukom Skupštine Komore.

Član 27.

- (1) Osnivači Komore jesu stručnjaci iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije.
- (2) Komora će biti osnovana u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama.

VII KOMORA LOGOPEDA I AUDIOLOGA

Član 28.

- (1) Radi očuvanja i zaštite interesa profesije, zadovoljavanja stručnih i ličnih potreba, osiguravanja uslova za organiziran nastup stručnjaka iz područja logopedije i audiologije, logopedi i audiolozi obavezno se udružuju u Komoru logopeda i audiologa kao strukovno udruženje. Stručnjaci iz područja logopedije i audiologije koji obavljaju logopedsku i audiološku djelatnost obavezno se udružuju u Komoru.
- (2) Komora se formira na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.
- (3) Komora ima status pravnog lica.
- (4) Statutom Komore bliže se određuju nadležnosti iste.
- (5) Komora ima svoj grb, znak, pečat i žigove.
- (6) Sjedište Komore logopeda i audiologa Federacije Bosne i Hercegovine je u Tuzli.

Član 29.

- (1) U obavljanju svoje djelatnosti Komora:
  - rješenjem odlučuje o davanju, obnavljanju i oduzimanju odobrenja za samostalan rad stručnjaka iz područja logopedije i audiologije,
  - vodi Imenik stručnjaka iz područja logopedije i audiologije,
  - obavlja stručni nadzor nad radom stručnjaka iz područja logopedije i audiologije.
- (2) Način provođenja stručnog nadzora iz stava 1. alineja 3. ovoga člana uz prethodnu saglasnost ministra općim aktom propisuje Komora.

Član 30.

Osim poslova iz člana 29. ovoga Zakona Komora obavlja i sljedeće poslove:

- prati, proučava i stručno nadzire obavljanje logopedске i audiološke djelatnosti,
- utvrđuje standarde i normative za logopedsku i audiološku djelatnost,
- donosi Etički kodeks logopedске i audiološke djelatnosti, praćenje i nadziranje njegovog provođenja, te preduzimanje odgovarajućih mjera u slučaju njegovog kršenja,
- zastupa članove Komore u zaštiti njihovih profesionalnih interesa,
- učestvuje u utvrđivanju i verifikaciji programa stručnog usavršavanja stručnjaka iz područja logopedije i audiologije,
- propisuje sadržaj, rokove i postupak cjeloživotnog usavršavanja stručnjaka iz područja logopedije i audiologije,
- organizuje stručno usavršavanje članova Komore,
- organizuje stručne i naučne skupove,
- saraduje s drugim udruženjima, stručnim i naučnim institucijama u zemlji i inostranstvu,
- saraduje s državnim tijelima i tijelima entitetskih i kantonalnih samouprava i institucija u rješavanju pitanja značajnih za ostvarivanje zadaća logopedске i audiološke djelatnosti,
- utvrđuje disciplinske mjere za lakše i teže povrede radnih dužnosti svojih članova,
- provodi disciplinski postupak i izriče mjere za disciplinske povrede dužnosti svojih članova,
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, Statutom i drugim propisima Komore.

Član 31.

- (1) Tijela Komore su Skupština, Upravni odbor, predsjednik i druga tijela utvrđena Statutom.
- (2) Organizacija Komore, sastav tijela Komore, način izbora, prava i dužnosti uređuju se Statutom i drugim općim aktima Komore.
- (3) Članovi upravnog odbora/ predsjednik se bira na osnovu javnog oglasa. Za članove upravnog odbora/predsjednika bit će izabrani kandidati na osnovu naučne i stručne referentnosti. Za svaki naučni ili stručni doprinos dat će se bodovi i bit će izabrani kandidati sa najviše bodova. Kriteriji za bodovanje bit će jasno definisati statutom.

Član 32.

- (1) Komora ima Statut.
- (2) Statut je temeljni opći akt Komore koji donosi Skupština Komore.
- (3) Na Statut Komore saglasnost daje Ministarstvo.
- (4) Statut Komore mora sadržavati odredbe o: nazivu i sjedištu, području na kojem Komora djeluje, unutrašnjoj organizaciji, tijelima Komore, njihovom sastavu, ovlastima, načinu odlučivanja, uslovima i načinu izbora i opoziva, trajanju mandata te odgovornosti članova,

imovini i raspolaganju s mogućom dobiti, načinu stjecanja imovine, ostvarivanju javnosti rada Komore, članstvu i članarini, pravima, obavezama i disciplinskoj odgovornosti članova, prestanku rada Komore te postupku s imovinom u slučaju prestanka rada Komore.

Član 33.

- (1) Nadzor nad zakonitošću rada Komore u obavljanju njezinih javnih ovlasti provodi Ministarstvo.
- (2) U provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga člana Ministarstvo može od Komore tražiti odgovarajuće izvještaje i podatke.
- (3) Izvještaje i podatke iz stava 2. ovoga člana Komora je obavezna dostaviti ministru u roku od 30 dana ili u istom roku izvijestiti o razlozima zbog kojih ih nije u mogućnosti dostaviti.
- (4) Komora je obavezna ministru podnijeti godišnje izvještaj o radu do 1. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Član 34.

Komora izvještava **Ministarstvo** te nadležna državna, entitetska i kantonalna tijela, samoinicijativno ili na njihov zahtjev, o stanju i problemima u logopedskoj i audiološkoj struci i o mjerama koje bi trebalo poduzeti radi unapređenja logopedske i audiološke struke. Komora odlučuje o saradnji s drugim komorama, ustanovama odgoja i obrazovanja, udruženjima, te drugim ustanovama i organizacijama u BiH i inostranstvu.

Član 35.

Za ostvarivanje svojih ciljeva i izvršavanje zadaća Komora stječe sredstva:

- od upisnine,
- od članarine,
- od donacija,
- iz drugih prihoda ostvarenih djelatnošću Komore.

Član 36.

- (1) Članovi Komore obavezni su uredno plaćati članarinu i podmirivati druge obaveze prema Komori.
- (2) Visina članarine utvrđuje se odlukom Skupštine Komore.

Član 37.

- (1) Osnivači Komore jesu stručnjaci iz područja logopedije i audiologije.
- (2) Komora će biti osnovana u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama.

VIII. KOMORA SOCIJALNIH PEDAGOGA

Član 38.

- (1) Radi očuvanja i zaštite interesa profesije, zadovoljavanja stručnih i ličnih potreba, osiguravanja uslova za organiziran nastup stručnjaka iz područja socijalne pedagogije, kao i zaštite djece, mladih i odraslih, pojedinaca, grupa i zajednica kao korisnika usluga u svrhu smanjivanja isključenosti, odnosno povećavanja kvalitete života kroz uključivanje u zajednicu. Stručnjaci iz područja socijalne pedagogije koji obavljaju socijalno-pedagošku djelatnost obavezno se udružuju u Komoru socijalnih pedagoga kao strukovno udruženje.
- (2) Komora socijalnih pedagoga FBiH (u daljnjem tekstu: Komora) jest samostalna strukovna organizacija sa svojstvom pravne osobe i javnim ovlastima.
- (3) Komora se formira na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.
- (4) Komora ima status pravnog lica.
- (5) Statutom Komore bliže se određuju nadležnosti iste.
- (6) Komora ima svoj grb, znak, pečat i žigove.
- (7) Sjedište Komore socijalnih pedagoga Federacije Bosne i Hercegovine je u Tuzli.

Član 39.

Komora obavlja sljedeće javne ovlasti:

- rješenjem odlučuje o davanju, obnavljanju i oduzimanju odobrenja za samostalan rad socijalnih pedagoga,
- vodi Imenik diplomiranih socijalnih pedagoga, te Imenik magistara struke I doktora nauka socijalne pedagogije u Federaciji Bosni i Hercegovini,
- vodi Imenik socijalnih pedagoga koji obavljaju privatnu praksu u Federaciji Bosni i Hercegovini,
- obavlja stručni nadzor nad radom socijalnih pedagoga, magistara i doktora nauka iz oblasti socijalne pedagogije.

Način provođenja stručnog nadzora iz stava 1. alineje 4. ovoga člana uz prethodnu suglasnost ministra općim aktom propisuje Komora.

Član 40.

Osim javnih ovlasti iz člana 39. ovoga Zakona Komora obavlja i sljedeće poslove:

- prati, proučava i stručno nadzire obavljanje socijalno-pedagoške djelatnosti,
- utvrđuje standarde i normative za socijalno-pedagošku djelatnost,
- određuje najnižu cijenu rada stručnjaka iz područja socijalne pedagogije koji obavljaju privatnu praksu,
- propisuje način oglašavanja i način isticanja naziva privatne prakse socijalnih pedagoga,
- donosi Etički kodeks socijalno-pedagoške djelatnosti,
- prati i nadzire provođenje profesionalne socijalno-pedagoške etike i poduzima mjere, a posebno u slučajevima pritužbi na rad socijalnih pedagoga,
- daje stručno mišljenje tokom pripreme propisa od utjecaja na razvoj socijalno-pedagoške struke,
- zastupa članove Komore u zaštiti njihovih profesionalnih interesa,

- sudjeluje u utvrđivanju i verifikaciji programa stručnog usavršavanja diplomiranih socijalnih pedagoga, kao i magistara struke, te doktora nauka iz područja socijalne pedagogije,
- propisuje sadržaj, rokove i postupak trajnog stručnog usavršavanja diplomiranih socijalnih pedagoga, magistara i doktora iz područja socijalne pedagogije,
- potiče i organizira stručno usavršavanje članova Komore,
- saraduje s drugim strukovnim udruženjima, stručnim i znanstvenim institucijama u zemlji i inostranstvu,
- saraduje s državnim tijelima i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u rješavanju pitanja značajnih za ostvarivanje zadaća socijalno-pedagoške djelatnosti,
- utvrđuje povrede radnih dužnosti diplomiranih socijalnih pedagoga, magistara i doktora iz područja socijalne pedagogije,
- utvrđuje disciplinske mjere za lakše i teže povrede radnih dužnosti diplomiranih socijalnih pedagoga, magistara i doktora iz područja socijalne pedagogije,
- provodi disciplinski postupak i izriče mjere za disciplinske povrede dužnosti diplomiranih socijalnih pedagoga, magistara i doktora iz područja socijalne pedagogije,
- obezbjeđuje pravnu pomoć svojim članovima,
- saraduje s nadležnim inspekcijama,
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, Statutom i drugim propisima Komore.

Član 41.

- (1) Tijela Komore su Skupština, Upravni odbor, Nadzorni odbor, predsjednik i druga tijela utvrđena Statutom.
- (2) Organizacija i tijela Komore te njihov, sastav, način izbora, prava i dužnosti uređuju se Statutom i drugim općim aktima Komore.
- (3) Članovi upravnog odbora/ predsjednik se bira na osnovu javnog oglasa. Za članove upravnog odbora/predsjednika bit će izabrani kandidati na osnovu naučne i stručne referentnosti. Za svaki naučni ili stručni doprinos dat će se bodovi i bit će izabrani kandidati koji budu imali najviše bodova. Kriteriji za bodovanje bit će jasno definisati statutom.

Član 42.

- (1) Komora ima Statut.
- (2) Statut je temeljni opći akt Komore koji donosi Skupština Komore.
- (3) Na Statut Komore saglasnost daje Ministarstvo.
- (4) Statut Komore mora sadržavati odredbe o: nazivu i sjedištu, području na kojem Komora djeluje, unutrašnjoj organizaciji, tijelima Komore, njihovom sastavu, ovlastima, načinu odlučivanja, uslovima i načinu izbora i opoziva, trajanju mandata te odgovornosti članova, imovini i raspolaganju s mogućom dobiti, načinu stjecanja imovine, ostvarivanju javnosti rada Komore, članstvu i članarini, pravima, obavezama i disciplinskoj

odgovornosti članova, prestanku rada Komore te postupku s imovinom u slučaju prestanka rada Komore.

Član 43.

- (1) Nadzor nad zakonitošću rada Komore u obavljanju njezinih javnih ovlasti provodi Ministarstvo.
- (2) U provođenju nadzora iz stava 1. ovoga člana Ministarstvo može od Komore tražiti odgovarajuće izvještaje i podatke.
- (3) Izvještaje i podatke iz stava 2. ovoga člana Komora je obvezna dostaviti ministru u roku od 30 dana ili u istom roku izvijestiti o razlozima zbog kojih ih nije u mogućnosti dostaviti.
- (4) Komora je obavezna ministru podnijeti godišnji izvještaj o radu do 1. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Član 44.

- (1) Komora obavještava Ministarstvo, druga tijela državne uprave te nadležna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, samoinicijativno ili na njihov zahtjev, o stanju i problemima u struci i o mjerama koje bi trebalo poduzeti radi unapređenja struke.
- (2) Komora surađuje s državnim tijelima i tijelima lokalne i kantonalne samouprave u rješavanju problema u struci.
- (3) Komora odlučuje o saradnji s drugim komorama, univerzitetima, srednjoškolskim ustanovama, udruženjima te drugim ustanovama i organizacijama u Federaciji Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

Član 45.

Komora vodi Imenik diplomiranih socijalnih pedagoga, magistara i doktora znanosti iz područja socijalne pedagogije, Imenik sveučilišnih prvostupnika socijalne pedagogije u Federaciji Bosni i Hercegovini te Imenik magistara socijalne pedagogije koji obavljaju privatnu praksu u Federaciji Bosni i Hercegovini te druge evidencije određene zakonom i Statutom.

Član 46.

- (1) Komora izvještava Ministarstvo te nadležna državna, entitetska i kantonalna tijela, samoinicijativno ili na njihov zahtjev, o stanju i problemima u logopedskoj i audiološkoj struci i o mjerama koje bi trebalo poduzeti radi unapređenja logopedske i audiološke struke.
- (2) Komora odlučuje o saradnji s drugim komorama, ustanovama odgoja i obrazovanja, udruženjima, te drugim ustanovama i organizacijama u BiH i inostranstvu.

Član 47.

Za ostvarivanje svojih ciljeva i izvršavanje zadaća Komora stječe sredstva:

- od upisnine,
- od članarine,
- iz drugih prihoda ostvarenih djelatnošću Komore.

Član 48.

- (1) Članovi Komore obavezni su uredno plaćati članarinu i podmirivati druge obaveze prema Komori.
- (2) Visina članarine utvrđuje se odlukom Skupštine Komore.

Član 49.

- (1) Osnivači Komore jesu stručnjaci iz područja socijalne pedagogije.
- (2) Komora će biti osnovana u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama.

IX STRUČNI NADZOR

Član 50.

- (1) Komora specijalnih edukatora rehabilitatora obavlja stručni nadzor nad radom stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije u svim institucijama i udruženjima koje obavljaju specijalnu edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost u dijelu koji se odnosi na specijalnu edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost.
- (2) Komora logopeda i audiologa obavlja stručni nadzor nad radom stručnjaka iz područja logopedije i audiologije u svim institucijama i udruženjima koje obavljaju logopedsko-audiološku djelatnost u dijelu koji se odnosi na logopedsko-audiološku djelatnost.
- (3) Komora socijalnih pedagoga obavlja stručni nadzor nad radom stručnjaka iz područja socijalne pedagogije u svim institucijama i udruženjima koje obavljaju socijalno-pedagošku djelatnost u dijelu koji se odnosi na socijalno-pedagošku djelatnost.
- (4) Stručni nadzor obuhvaća ocjenu stručnosti i etičnosti obavljanja djelatnosti, te kakvoće i opsega izvršenih usluga.
- (5) Komora je obavezna provesti stručni nadzor i na prijedlog fizičke ili pravne osobe kada za to postoje opravdani razlozi.
- (6) Postupak i način provođenja stručnog nadzora uz prethodnu suglasnost ministra općim aktom propisuje Komora.

Član 51.

- (1) Stručni nadzor provodi Povjerenstvo za stručni nadzor (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) koje imenuje Komora (određenog područja).
- (2) Povjerenstvo iz stava 1. ovoga člana obavlja sljedeće poslove:
  - a) izrađuje prijedlog liste stručnjaka iz područja koji provode stručni nadzor,
  - b) donosi stručna mjerila za provođenje stručnog nadzora,
  - c) izrađuje godišnji plan stručnog nadzora,
  - d) vodi evidenciju o provedenom stručnom nadzoru i predloženim, odnosno poduzetim mjerama,

- e) izrađuje godišnje izvještaje o stručnom nadzoru,
- f) obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom i općim aktima Komore.

Član 52.

- (1) Za provođenje stručnog nadzora može se imenovati stručnjak iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije s odobrenjem za samostalan rad i s najmanje pet godina radnog iskustva u struci.
- (2) Za provođenje stručnog nadzora može se imenovati stručnjak iz područja logopedije i audiologije s odobrenjem za samostalan rad i s najmanje pet godina radnog iskustva u struci.
- (3) Za provođenje stručnog nadzora može se imenovati stručnjak iz područja socijalne pedagogije s odobrenjem za samostalan rad i s najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

X KAZNENE ODREDBE

Član 53.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 do 7.500,00 KM kaznit će se za prekršaj stručnjak iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije ako:
  - a) obavlja specijalnu edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost protivno članu 3.stav 1. ovoga Zakona,
  - a) ne ispuni obavezu čuvanja profesionalne tajne ili prekrši etičke principe (član 12.),
  - b) onemogućiti ili ometa provođenje stručnog nadzora (član 23.),
  - c) ne otkloni nedostatke utvrđene stručnim nadzorom.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 do 7.500,00 KM kaznit će se za prekršaj stručnjak iz logopedije i audiologije ako:
  - a) obavlja logopedsku i audiološku djelatnost protivno članu 3.stav 2. ovoga Zakona,
  - b) ne ispuni obvezu čuvanja profesionalne tajne ili prekrši etičke principe (član 12.),
  - c) onemogućiti ili ometa provođenje stručnog nadzora (član 23.),
  - d) ne otkloni nedostatke utvrđene stručnim nadzorom.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 do 7.500,00 KM kaznit će se za prekršaj stručnjak iz područja socijalne pedagogije ako:
  - a) obavlja socijalno-pedagošku djelatnost protivno članu 3. stav 3. ovoga Zakona,
  - b) ne ispuni obvezu čuvanja profesionalne tajne ili prekrši etičke principe (član 12.),
  - c) onemogućiti ili ometa provođenje stručnog nadzora (član 23.),
  - d) ne otkloni nedostatke utvrđene stručnim nadzorom.

XI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 54.

- (1) Stručnjaci iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije osnovat će Komoru u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Stručnjaci iz područja logopedije i audiologije osnovat će Komoru u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Stručnjaci iz područja socijalne pedagogije osnovat će Komoru u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Član 55.

- (1) Stručnjaci iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije koji po osnovu ugovora o radu s ustanovama ili drugim pravnim ili fizičkim osobama obavljaju specijalnu edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost mogu i dalje obavljati specijalnu edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost pod uvjetom da u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona budu upisani u Imenik Komore koja će im nakon ispunjavanja uvjeta iz člana 6. ovog Zakona izdati odobrenje za samostalan rad.
- (2) Stručnjaci iz područja logopedije i audiologije koji po osnovu ugovora o radu s ustanovama ili drugim pravnim ili fizičkim osobama obavljaju logopedsku i audiološku djelatnost mogu i dalje obavljati logopedsku i audiološku djelatnost pod uvjetom da u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona budu upisani u Imenik Komore koja će im nakon ispunjavanja uvjeta iz članka 6. ovog Zakona izdati odobrenje za samostalan rad.
- (3) Stručnjaci iz područja socijalne pedagogije koji po osnovu ugovora o radu s ustanovama ili drugim pravnim ili fizičkim osobama obavljaju socijalno-pedagošku djelatnost mogu i dalje obavljati socijalno-pedagošku djelatnost pod uvjetom da u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona budu upisani u Imenik Komore koja će im nakon ispunjavanja uvjeta iz članka 6. ovog Zakona izdati odobrenje za samostalan rad.

Član 56.

Opšte akte, za čije je donošenje ovlaštena ovim Zakonom, Komore će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Član 57.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“

OBRAZLOŽENJE ZAKONA O SPECIJALNOJ EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKOJ, LOGOPEDSKO-AUDIOLOŠKOJ I SOCIJALNO-PEDAGOŠKOJ DJELATNOSTI

I – USTAVNI OSNOV ZA USVAJANJE ZAKONA

Ustavni temelj za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbama člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Prema odredbi članka IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, Parlament Federacije BiH nadležan je za donošenje Zakona o vršenju funkcije Federalne vlasti. Zakoni stupaju na snagu kako je u njima utvrđeno, ali ne ranije nego što budu objavljeni u službenim novinama Federacije.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Za razliku od zemalja iz okruženja koje su zakonski regulisale specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, logopediju i audiologiju i socijalnu pedagogiju, u Federaciji BiH se Zakon o specijalnoj edukacijsko-rehabilitacijskoj, logopedsko-audiološkoj i socijalno-pedagoškoj djelatnosti ne donosi već dugi niz godina. Posljedica nepostojanja propisa kojim bi se regulisala djelatnost specijalnih edukatora i rehabilitatora, logopeda i audiologa, i socijalnih pedagoga rezultira nemogućnošću kontrole usluga koje se pružaju na tržištu. Nepostojanje propisa koji su zakonski utemeljeni može dovesti u pitanje kompetencije stručnjaka, jer svako znanje, pa samim time i profesionalna djelatnost mora se zasnivati na praćenju novih pristupa u radu sa djecom s posebnim potrebama, osobama sa invaliditetom, govorno-jezičkim poteškoćama i socijalno isključenim osobama. Također, profesionalna djelatnost mora biti utemeljena i na savremenim znanstvenim spoznajama i stručno opravdanoj metodologiji. Stoga, u cilju očuvanja i zaštite interesa profesije, zadovoljavanja stručnih i ličnih potreba, osiguravanja uslova za organiziran nastup stručnjaka iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije, kao i zaštite djece s posebnim potrebama i osoba s invaliditetom, govorno jezičkim poteškoćama, djece i mladih s poremećajima ponašanja i ostalih nereprezentativnih grupa. Zakon o specijalnoj edukacijsko-rehabilitacijskoj, logopedsko-audiološkoj i socijalno-pedagoškoj djelatnosti će biti sigurnost za zaštitu standarda, kompetencija, ali i vrednovanja profesionalnog znanja stručnjaka iz ovih područja djelatnosti.

Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim Zakonom

Predloženim Zakonom uredili bi se poslovi specijalnog edukatora i rehabilitatora, logopeda i audiologa i socijalnih pedagoga, uvjeti za obavljanje specijalne edukacijsko-rehabilitacijske, logopedsko-audiološke i socijalno-pedagoške djelatnosti, dužnosti, stručni nadzor nad radom stručnjaka iz navedenih područja koji su završili visokoškolsko obrazovanje na Edukacijsko-rehabilitacijskom, odnosno Defektološkom fakultetu, te drugim akreditovanim fakultetima koji obrazuju kadar iz područja specijalne edukacije i rehabilitacije, logopedije i audiologije i socijalne pedagogije u Bosni i Hercegovini. Također, zakonom bi se utvrdilo i osnivanje i rad: (1) Komore specijalnih edukatora i rehabilitatora; (2) Komore logopeda i audiologa, i (3) Komore socijalnih pedagoga.

Cilj donošenja Zakona je unapređenje i daljnje usklađivanje odgojno-obrazovanog sistema Bosne i Hercegovine s normativima i obrazovnom politikom Europske Unije.

III – PRINCIPI NA KOJIMA JE ZASNOVAN PRIJEDLOG ZAKONA

Principi na kojima je zasnovan Prijedlog zakona su prvenstveno afirmacija struke i profesionalnog identiteta, te stručno usavršavanje specijalnih edukatora i rehabilitatora, logopeda i audiologa i socijalnih pedagoga.

IV – FINANSIJSKA SREDSTVA NEOPHODNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.